

Sygn. akt II Ca 141/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 marca 2013r.

Sąd Okręgowy w Legnicy II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący – Sędzia SO Elżbieta Hallada

po rozpoznaniu w dniu 6 marca 2013 roku w Legnicy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W.

przeciwko S. Z.

o zapłatę

na skutek apelacji strony powodowej

od wyroku Sądu Rejonowego w Legnicy

z dnia 12 grudnia 2012r., sygn. akt VII C 1008/12

oddala apelację.

II Ca 141/13

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Legnicy wyrokiem z dnia 12 grudnia 2012r. oddalił powództwo (...) Spółki z o.o. we W. przeciwko S. Z. o zapłatę kwoty 540,83zł stanowiącej składkę za ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu za okres od 24 września 2009r. do 23 września 2010r.

Na uzasadnienie orzeczenia Sąd podał, że zgodnie z literalnym brzmieniem przepisu art. 28 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. z 2003r. Nr 124, poz. 1152) wypowiedzenie umowy ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej dostarczone za pośrednictwem poczty polskiej do zakładu ubezpieczeń w ostatnim dniu ochrony, a to 23 września 2009r., a więc jeden dzień po terminie, umowa ta powinna zostać automatycznie przedłużona na kolejny okres, bowiem przepis przewiduje konieczność złożenia wypowiedzenia nie później niż na jeden dzień przed upływem okresu 12 miesięcy. Jednakże, w ocenie Sądu Rejonowego, zasady wykładni celowościowej nakazują inną interpretację przepisu art. 28 ustawy, w przeciwnym razie w okolicznościach faktycznych tej sprawy uwzględnienie żądania pozostawałoby w sprzeczności z zasadami współżycia społecznego. Nie było żadnych faktycznych przeszkód do uznania za skuteczne wypowiedzenie uczynione przez pozwanego w ostatnim dniu udzielenia ochrony ubezpieczeniowej, a to w dniu 23 września 2009r. i wobec wypowiedzenia umowy przez pozwanego żądanie zakładu ubezpieczeń zapłaty składki za okres, w którym nie było potrzeby udzielania ochrony ubezpieczeniowej jest nieuzasadnione.

Ponadto Sąd przytaczając treść zmian do ustawy, w szczególności analizując dodany przepis art. 28a, doszedł do wniosku, że liberalizacja regulacji dotyczących tzw. przedłużenia umów ubezpieczenia niewypowiedzianych w terminie polegająca na możliwości żądania zapłaty składki tylko za okres, za który zakład ponosił odpowiedzialność ubezpieczeniową, przemawia za oddaleniem powództwa w tej sprawie.

Wyrok Sądu Rejonowego zaskarżyła strona powodowa i zarzuciła w apelacji naruszenie przepisu art. 233 k.p.c. polegającego na błędzie w ustaleniach faktycznych dotyczących wypowiedzenia umowy ubezpieczenia OC oraz naruszenie prawa materialnego poprzez błędną interpretację art. 28 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych.

Wskazując na powyższe zarzuty strona powodowa wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kwoty 540,83zł z odsetkami ustawowymi od 25 września 2009r. oraz zasądzenie kosztów procesu za obie instancje, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest nieuzasadniona. Ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Rejonowy są prawidłowe, zgodne z zebraniem w sprawie materiałem dowodowym. W związku z tym Sąd Okręgowy za podstawę swoich rozważań przyjął ustalenia Sądu pierwszej instancji, czyniąc je ustaleniami własnymi.

Nietrafiony jest zarzut apelacji naruszenia przepisu art. 233 k.p.c. poprzez błąd w ustaleniach faktycznych dotyczących wypowiedzenia umowy ubezpieczenia OC, jak również zarzut naruszenia przepisu prawa materialnego wskazanego w apelacji. Poza sporem było, że pozwany złożył oświadczenie o wypowiedzeniu umowy ubezpieczenia OC. Sporne była kwestia oceny, czy doszło skutecznie do wypowiedzenia umowy, czy też doszło do jej przedłużenia na następny okres.

Zdaniem Sądu Okręgowego ocena Sądu pierwszej instancji, że pozwany skutecznie wypowiedział umowę pomimo dostarczenia pisma wypowiedzającego w ostatnim dniu ochrony ubezpieczeniowej, zamiast jeden dzień przed upływem tego okresu, jest zasadna. Jak wynika z zeznań pozwanego pismo zawierające oświadczenie o wypowiedzeniu umowy wysłał na początku września 2009r. Strona powodowa z kolei nie przedłożyła tego pisma, a zakład (...), od którego skarżący kupił wierzytelność, podał, że otrzymał pismo w dniu 23 września 2009r.

Przepis art. 28 ustawy przewiduje automatyczne przedłużenie umowy ubezpieczenia jeżeli co najmniej na jeden dzień przed upływem okresu wypowiedzenia ubezpieczony nie wypowie umowy. Jednakże sposób złożenia wypowiedzenia i w związku z tym ocena jego skuteczności nie została w jednoznaczny sposób uregulowana.

Przepis art. 18ust.1 w brzmieniu obowiązującym w dacie złożenia przez pozwanego wypowiedzenia umowy, przewidywał możliwość złożenia oświadczenia pisemnie i doręczenie za potwierdzeniem odbioru lub przesłanie listem poleconym. Tak więc przepis ten, choć nie do końca precyzyjnie, określał sposób doręczenia oświadczenia.

Skoro przepis art. 18ust. 1 przewiduje sposób powiadomienia o wypowiedzeniu (za potwierdzeniem odbioru lub listem poleconym), to spełnienie tego warunku przed upływem terminu rocznego jest skutecznym wypowiedzeniem umowy, nawet gdyby oświadczenie to doszło do zakładu ubezpieczeń po upływie rocznego terminu.

Prawidłowość tak przedstawionej wykładni przepisu art.18ust.1 ustawy potwierdza dodatkowo brzmienie ustępu 3 tego artykułu wprowadzonego do ustawy ustawą z dnia 19 sierpnia 2011r. o zmianie ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.205,poz. 1210). Nieprecyzyjność poprzednio obowiązującego przepisu art. 18ust.1 ustawy stwarzająca możliwość co najmniej dwojakiej interpretacji w zakresie skuteczności doręczenia wypowiedzenia umowy, została zlikwidowana poprzez dodanie zdania stwierdzającego, że za chwilę złożenia oświadczenia uważa się datę nadania oświadczenia w placówce pocztowej operatora publicznego. Nie ma absolutnie żadnych podstaw by bronić skutecznie poglądu, że dopiero od daty wejścia w życie zmiany przepisu art. 18, za datę skutecznego wypowiedzenia umowy należy uznać datę nadania listu zawierającego oświadczenie o wypowiedzeniu, zaś do

daty wejścia w życie zmian, datę odebrania pisma przez zakład ubezpieczeń. Skoro ustawa pozwalała na złożenie wypowiedzenia listem poleconym, a pozwany w taki właśnie sposób wysłał wypowiedzenie umowy i uczynił to na początku września 2009r. umowy, to należy uznać za Sądem Rejonowym, że doszło do skutecznego wypowiedzenia umowy, pomimo tego że zakład ubezpieczeń otrzymała pismo pozwanego w ostatnim dniu umowy, bo 23 września 2009r.

Celem ustawy o obowiązkowych ubezpieczeniach jest udzielanie ochrony poszkodowanym w razie wyrządzenia szkody przez ubezpieczonego, w zamian za co ubezpieczony płaci określoną składkę. Skoro nie było potrzeby udzielania ochrony w zakresie ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej pozwanego to składka, zapłaty której domaga się strona powodowa jest nienależna, bowiem pozwany nie korzystał już z ubezpieczenia zakładu na następny rok. Tym samym rację ma Sąd Rejonowy wywodząc, że żądanie zapłaty składki w okolicznościach tej sprawy jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego.

Naruszeniem zasady uczciwości i ekwiwalentności świadczeń wzajemnych jest żądanie świadczenia od pozwanego za okres, w którym ubezpieczyciel nie ponosił odpowiedzialności z tytułu umowy ubezpieczenia.

Reasumując powyższe rozważania Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. apelację oddalił.